

Internal factors and indicators of political decline in U.S.A

Mahmoud Dehghani^{*}, Masoud Jafarinejad^{}**

Ahmad Azin^{*}**

Abstract

The set of developments and trends leading to the redistribution of international power and changes in international rules and regulations, as well as the increase in political, social economic polarity within America during the last few decades, has caused a change in the theories and narratives of political macro and micro and to the fundamental concepts of the field of politics. Three decades after Fukuyama ruled out the possibility of a world different from the world dominated by liberal democracy in the form of heralding the end of history, American political science researchers warn that liberal democracy is now not only an eternal system, but its signs of decline are also visible.

Three decades after the “End of history”; American political scientists have warned that liberal democracy is now not only an eternal system but also showing signs of decline. In this article, we try to answer the question: What are the internal factors and indicators of political decline in the United States? The main hypothesis of the research is that a set of factors in the internal environment of the United States, including democratic destabilization, the appearance of American socialism, increasing inequality, and the growing power of lobbies, are effective in the process of American political decline, and international factors alone cannot be considered

^{*} Ph.D. Candidate of Political Science, Shahreza Islamic Azad University (Corresponding Author),
dehghan8@gmail.com

^{**} Associate Professor Department of Political Science and International Relations, Faculty of Humanities,
Isfahan Azad University, (Khorasgan), pegah24ma@yahoo.com

^{***} Associate Professor Department of Political Science and International Relations, Faculty of Humanities,
Isfahan Azad University, (Khorasgan), azin@iaush.ac.ir

Date received: 21/11/2023, Date of acceptance: 14/12/2024

effective in this matter. The findings of the research based on the descriptive-analytical method show that the decline of norms and behavioral patterns is the cause of political decline in the domestic environment of America, and indicators such as the aforementioned four factors accelerate the process of political decline and social conflicts.

Keywords: Political decline, Sociological institutionalism, democratic destabilization, American socialism, lobbies.

Introduction

The issue of the decline of America's power and position in the international system has long been studied among international relations scholars. Joseph Nye wrote in 2004 an article in *Foreign Affairs* that America's attractiveness to the world is seriously declining. He considers the main reasons for this to be political hegemony, economic superiority, and the imposition of cultural values on others. Richard Haas wrote in his book "Foreign Policy Begins within America," in 2014 advises his country's leaders that resolving America's international challenges requires a review of domestic policies. According to his opinion "a rising China, climate change, terrorism, nuclear Iran, turbulent Middle East, and reckless North Korea are all serious challenges to US national security." Political decline in the theory of hegemonic stability generally means a relative decline in hegemonic power, which is accompanied by a weakening of the superpower's desired international institutions and norms. In the present study, political decline refers to the decline in US power in the domestic dimension, which will prevent the US from having the ability to restore its absolute hegemony and unilaterally expand the international regime in the future. In this article, we seek to answer the question what are the internal factors and indicators of political decline in the US? The main hypothesis of this study is that a set of factors in the domestic environment of the United States has been effective in the process of US political decline, and international causes and indicators alone can not be considered effective in this matter.

Materials & Methods

This article attempted to answer the main question using a descriptive-analytical method what are the internal factors and indicators of political decline in America? Among the old institutionalist sociologists, Philip Selznick considers the institution as a product of social consensus. From his perspective, the institution is an arena in

which specific interests and conflicts are negotiated and reconciled. Fukuyama In his book “Political Order and Political Decline,” considers the three components of political order in liberal democracy are “government, rule of law, and accountability

Fukuyama describes the inefficiency of the institutionalized government based on the lack of conformity with institutions or the formation of new institutions. In the polarized American society, especially after Trump’s victory in the 2016 elections, can be seen the indicators of political decline in American society and institutions.

According to Fukuyama, the components of political order in liberal democracy are in conflict with each other. In other words, the inefficiency of institutions and the inability to adapt to the environment can cause the formation of a prelude to the decline in the socio-political structure.

Discussion & Result

Until the 1990s, political scientists studied the issue of decline in the context of societies that are changing the stability and continuity of political order in liberal democracies was considered a given and certain. However, with the intensification of political competition and the polarization of the political space of American society, the factors of decline in the United States were gradually discussed and examined. The findings of this study, based on the descriptive-analytical method, show that the decline of norms and behavioral patterns, including democratic destabilization, increasing inequality, the monetization of politics, the increased power of lobbies, and social conflict resulting from the polarized political space, can be considered as the main factors and indicators of political decline in the U.S Domestic environment. These components reinforce and complement each other, and from the dynamic interaction between them, the indicators of American decline emerge.

Conclusion

This article has attempted to show the factors that have contributed to the decline of America’s position in the domestic dimension. It is noteworthy that the decline of America means the partial depletion of its energy and capacity to unilaterally manage and regulate global affairs and to finance its hegemony, and therefore it should not be considered equivalent to the collapse of this country. Less than three decades after Fukuyama ruled out the possibility of a world different from that

dominated by liberal democracy, he heralded the end of history with the undisputed supremacy of liberal democracy and the market economy. Political scientists warn that liberal democracy is not only no longer an eternal system, but that signs of its decline are also becoming apparent. Trump's victory in the 2016 election confronted the world with a new American reality. Polarity is growing, and the ruling elite and American bureaucracy have no prescription for moderating it. Because, as Fukuyama has stated in his book *Political Order and Decline*, bureaucracy itself is an important part of the reasons for its growth.

Bibliography

- Ahoyi, Mehdi and Hosseini, Diako (2015), the decline of American hegemony; The meaning of power transfer in the social system and policy-making, *Quarterly Journal of Strategic Studies of Public Policy*, Volume 6, Number 20 (in Persian)
- Carter Jimmy (2014) "A Cruel and Unusual Record" Available at: <https://www.nytimes.com/2012/06/25/opinion/americas-shameful-human-rights-record.html>
- Dujin Anne (2018) "Karl Marx fait son come-back aux Etats-Unis" Available at: https://www.lemonde.fr/idees/article/2018/04/19/karl-marx-fait-son-come-back-aux-etats-unis_5287668_3232.html
- Durerkin, Ronald (2017) *Is Democracy Possible in America?* Translated by Khashayar Dehimi, first edition, Tehran: Minoy Kherad Publications
- Firouzabadi Seyed Ahmad (2004), review and introduction of the book *Bowling One Man: The Collapse and Revival of American Society*, *Iranian Journal of Sociology*. Sixth period number 2 (in Persian)
- Fukuyama, Francis (2016), *Political Order and Decline*, translated by Rahman Qahramanpour, first edition, Tehran: Rozeneh Publications.
- Fukuyama Francis, (2021), "Rotten to the Core? How America's Political Decay accelerated During the Trump Era", Available at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2021-01-18/rotten-core>
- Fukuyama Francis (2014) "America in Decay: The Sources of Political Dysfunction" Available at: <https://www.foreignaffairs.com/united-states/america-decay>
- Ganji Akbar (2015) "The Transformation of American Democracy to Oligarchy" Available at: https://www.huffpost.com/entry/the-transformation-of-ame_b_7945040
- Haass Richard (2014) "Foreign Policy Begins at Home: The Case for Putting America's House in Order" Basic Books Publisher
- Hochschild Arlie Russell (2020) "How the White Working Class Is Being Destroyed" Available at: <https://www.nytimes.com/2020/03/17/books/review/deaths-of-despair-and-the-future-of-capitalism-anne-case-angus-deaton.html>

113 Abstract

- Ingraham, Patricia w, Resn Bloom David (1990), "Political Foundation of the America Federal Service: Rebuilding a Crumbling Base, Public Administration Review 50"
- Isaac Jeffrey (2021) "Putting Liberal Democracy First Has Never Been More Important Available at: <https://publicseminar.org/essays/putting-liberal-democracy-first-has-never-been-more-important/> may
- Joseph Stieglitz, (2015), *The Price of Inequality: How does a bipolar and unequal society endanger our future?* Translated by Mohammad Reza Farzin, first edition, Tehran, Allameh Tabatabai University Press
- Jahangiri, Saeed (2019), *Analyzing the Decline of American Hegemony in the Global Arena with an Emphasis on the Corona Virus*, Contemporary Political Essays, Year 11, Number 4
- Kane Chris (2021) *Critical Theory and the Critique of Capitalism*. Available at: <https://guilfordjournals.com/doi/10.1521/siso.2021.85.2.20>
- Kazin Michael (1995)" *The Agony and Romance of the American Left*" Vol. 100, No. 5 Published By: Oxford University Press
- Khosrowshahin, Hadi (2019), *the causes and factors of America's decline based on the model of dynamic multilateral interaction*, International Media Research Journal, number six (in Persian)
- Mansbach, Richard W. and Rafferty Kirsten L., (2008), *Introduction to Global Politics*, New York: Rutledge
- Mounk Yascha (2016) "The People vs. Democracy; Why our Freedom are in Danger and How to Save It" Harvard university press
- Nye Joseph (2014) "Putin's Rules of Attraction" Available at: <https://www.project-syndicate.org/commentary/putin-soft-power-declining-by-joseph-s--nye-2014-12?barrier=accesspaylog>
- Pirani, Shahreh; Saidi Rad, Arash (1400), *the political decline of the United States of America; Contexts and Reasons*, American Strategic Studies Quarterly, Volume 1, Number 4(in Persian)
- John (2016), *Law of the People*, translated by Jafar Mohseni, first edition, Tehran: Qaqnos Publishing. Rawls
- Rifkin Rebecca (2014) "Public Faith in Congress Falls Again, Hits Historic Low" Availabl at: <https://news.gallup.com/poll/171710/public-faith-congress-falls-again-hits-historic-low.aspx> JUNE 19, 2014
- Steven Lewinsky and Daniel Ziblath (2021), *How Democracies Die*, translated by Siamak Del Ara and Azam Varshuchi, first edition, Tehran, Ketab Parse Publishing House
- Sawhill Isabel (2018) *The Forgotten Americans: An Economic Agenda for a Divided Nation*, Yale University Press
- Seifzadeh, Seyyed Hossein (1398), *Theorizing in International Relations: Fundamentals and Intellectual Formats*, Tehran: Third Edition, Samt Publications (in Persian)
- Stefan Foa and Roberto Moun Yascha (2017)" *The Signs of Deconsolidation*" Available at <https://www.journalofdemocracy.org>
- Taub Amanda (2016) "*How Stable Are Democracies? 'Warning Signs Are Flashing Red'*" Available at: <https://www.nytimes.com/2016/11/29/world/americas/western-liberal-democracy.html>

Yasha Monk (2022), *People Against Democracy*, translated by Amir Mirhaj, first edition, Tehran: Ketab Parse Publishing

Zarei, Arman (1391), *new sociological institutionalism; an approach for analysis of stability and change*, methodology of human sciences, year 19, number 77(in Persian)

عوامل و شاخصه‌های داخلی زوال سیاسی در امریکا

محمود دهقانی*

مسعود جعفری نژاد**، احمد آذین***

چکیده

مجموعه روندهای منجر به بازتوزیع قدرت بین المللی و تحول در قواعد زیست بین الملل و همچنین افزایش قطبیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی داخل امریکا طی چند دهه اخیر، باعث تغییر در نظریه‌ها و روایت‌های کلان و خرد سیاسی به مفاهیم بنیادی حوزه سیاست شده است. سه دهه پس از آنکه فوکویاما امکان وجود جهانی متفاوت از دنیای تحت سیطره لیبرال دموکراسی را در قالب بشارت پایان تاریخ، متغی دانست برخی محققان علوم سیاسی امریکایی هشدار می‌دهند که لیبرال دموکراسی اکنون نه فقط نظامی ابدی نیست که شاخصه‌های افول آن نیز نمایان شده است. مقاله درصدد پاسخ به این سوال است که عوامل و شاخصه‌های داخلی زوال سیاسی در امریکا کدامند؟ فرضیه اصلی پژوهش این است که مجموعه عواملی در محیط داخلی ایالات متحده شامل تثبیت زدایی دموکراتیک، بروز سوسیالیسم امریکایی، افزایش نابرابری و قدرت فزاینده لابی‌ها در فرایند زوال سیاسی امریکا موثر بوده و نمی‌توان صرفاً شاخصه‌های بین‌المللی را در این امر موثر دانست. یافته‌های پژوهش بر اساس روش توصیفی-تحلیلی نشان می‌دهد که افول هنجارها و الگوهای رفتاری، عامل افول سیاسی در محیط داخلی امریکا است و شاخصه

* دانشجوی دکتری علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا (نویسنده مسئول)،

dehghan8@gmail.com

** دانشیار استادیار گروه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد

اصفهان (خوراسگان)، pegah24ma@yahoo.com

*** دانشیار گروه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان

(خوراسگان)، azin@iaush.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۳۰، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۲۴

هایی همچون عوامل چهارگانه مذکور به روند افول سیاسی شتاب و ستیزهای اجتماعی را شدت می بخشند.

کلیدواژه‌ها: زوال سیاسی، نهادگرایی جامعه شناختی، تثبیت زدایی دموکراتیک، سوسیالیسم امریکایی، لابی‌ها.

۱. مقدمه

مسئله افول قدرت و تضعیف جایگاه آمریکا در نظام بین‌الملل و چرایی و چگونگی آن مدت‌هاست که در میان محققان روابط بین‌الملل مورد بررسی قرار گرفته است، با این حال همچنان سوءبرداشت‌هایی در این زمینه وجود دارد تا جایی که برخی افول آمریکا را با فروپاشی یا تجزیه آن یکسان تلقی می‌کنند، اشتباهی که ناشی از عدم درک صحیح گزاره های قدرت در روابط بین‌الملل است. افول آمریکا بحث تازه ای نیست بلکه حداقل از دهه ۱۹۸۰ تاکنون به تناوب مطرح بوده و نمی توان آن را صرفاً تئوری نظرات و جوامع ضدآمریکایی دانست. این بحث همواره در داخل آمریکا نیز جریان داشته و افولگرایان (declinists) مصرانه بر آن تاکید می کنند. البته پیشبینی افول آمریکا گاه در برهه هایی با مشاهده برخی ضعف ها قوت گرفته ولی پس از آن حوادثی رخ داده که نادرستی یا مبالغه آمیز بودن این پیشبینی ها را آشکار ساخته است. در اواخر دهه ۱۹۸۰ پل کندی مورخ مشهور انگلیسی در کتاب ظهور و سقوط قدرتهای بزرگ آینده تیره و تاری را برای آمریکا ترسیم کرد و به رهبران ایالات متحده هشدار داد که این کشور با سرنوشت دیگر امپراطوری ها مواجه خواهد گردید و تدریجاً به یک کشور معمولی تبدیل خواهد شد اما تنها چند سال پس از این پیش بینی، اتحاد شوروی فروپاشید و آمریکا، ناظم نظم نوین جهانی مطلوب خود شد.

جوزف نای سال ۲۰۰۴ در مقاله ای در فارین افرز عنوان کرد جذابیت امریکایی (American attractiveness) در پیش دنیا رو به کاهش جدی است. وی دلایل اصلی این امر را سلطه جویی سیاسی، برتری جویی اقتصادی و تحمیل ارزش های فرهنگی به دیگران می داند. ریچارد هاس رئیس شورای روابط خارجی آمریکا در سال ۲۰۱۴ در کتاب "سیاست خارجی از داخل آمریکا شروع می شود" به رهبران کشورش توصیه می کند رفع چالش های بین المللی آمریکا نیازمند بازنگری در سیاست های داخلی است. هاس در این کتاب می نویسد:

چین در حال رشد، تغییرات آب و هوایی، تروریسم، ایران هسته ای، خاورمیانه متلاطم و کره شمالی بی پروا، همگی چالش های جدی برای امنیت ملی آمریکا هستند. اما این امر حتی بیشتر به این بستگی دارد که ایالات متحده به کسری و بدهی رو به رشد، زیرساخت های در حال فروپاشی، مدارس درجه دو و سیستم مهاجرتی قدیمی خود رسیدگی کند. در حالی که در حال حاضر هیچ قدرت رقیب بزرگی وجود ندارد که مستقیماً آمریکا را تهدید کند اما تا چه مدت این مهلت استراتژیک طول می کشد؟ تا حد زیادی به این بستگی دارد که آیا ایالات متحده در داخل خود را نظم دهد یا خیر. (Haass 2014:84)

افول سیاسی در نظریه ثبات هژمونیک (Hegemonic stability theory) به طور عام به معنی کاهش نسبی قدرت هژمونی است که با تضعیف نهادها و هنجارهای بین المللی مطلوب ابرقدرت همراه است. افول سیاسی علاوه بر تضعیف نسبی قدرت هژمون، محصول افزایش قدرت رقبا است که توان رهبری نظام بین الملل را دارند. افول سیاسی ممکن است در دو بُعد داخلی و خارجی صورت گیرد. افول سیاسی در بُعد داخلی به نوع حکومت، باور مردمان آن کشور، ورشکستگی، ناامنی، نقض حقوق بشر و... بر می گردد. نشانه های بُعد خارجی افول را می توان یک جانبه گرایی، نقض حقوق بشر، کاهش اعتبار مولفه های مشروعیت بخش سیاست خارجی، ناسیونالیسم، کاهش نفوذ سیاسی بر روی شرکا و موثلفین و... دانست. در واقع مولفه هایی که در برهه کنونی با سیاست های ملی، منطقه ای و جهانی مغایرت دارند و همین باعث می شود که کنشگران در مسیر افول سیاسی قرار بگیرند چرا که به کارگیری این اشتباهات با خوانش افکار عمومی و رویه ها و قوانین بین المللی مغایرت دارند و در میان مدت و بلندمدت باعث می شود تصویر هژمون در دو بُعد داخلی و خارجی خدشه دار شود. (پیرانی، ۱۴۰۰: ۱۵۹)

صاحب نظرانی که به موضوع افول امریکا پرداخته اند را به سه دسته می توان تقسیم کرد: دسته اول از جمله ویلیام ولفورث و استفان بروکس شامل کسانی است که احتمال می دهند هژمونی جهانی ایالات متحده پایدار است و در آینده نیز استمرار می یابد. این افراد مخالف این باور هستند که قدرتهای نوظهور چین، هند و روسیه چالشی برای هژمونی ایالات متحده هستند. در سوی دیگر طیف گسترده ای از محققان آمریکایی قرار دارند که بر این باورند آمریکا در حال فروپاشی و افول است. این دسته از جمله والرشتاین و جولیان گو رکود اقتصادی دهه ۱۹۷۰ و حملات ۱۱ سپتامبر را عامل عمده آسیب پذیری آمریکا عنوان می کنند و معتقدند مداخلات نظامی امریکا باعث شد عوامل سیاسی، نظامی و اقتصادی که

به هژمونی امریکا کمک می کردند دیگر بازتولید نشود. دسته سوم علاوه بر جنگ با تروریسم، دلایل داخلی را نیز برای افول آمریکا در نظر گرفته اند و بر این باورند که سیاست های نئولیبرال به ویژه در دو دهه اخیر باعث افزایش بی عدالتی شده که این روند سبب تبعیض بنیادهای قدرت در آمریکا شده است.

در پژوهش حاضر مقصود از افول سیاسی، کاهش توان ابرقدرت آمریکا در بعد داخلی است که سبب می شود آمریکا در آینده از توان بازگرداندن هژمونی مطلق خویش و بسط یکجانبه رژیم بین المللی برخوردار نباشد. این پژوهش افول سیاسی آمریکا در ابعاد داخلی را بر اساس نظریه نهادگرایی جامعه شناختی مورد بررسی قرار می دهد. نهادگرایی جامعه شناختی (Sociological institutionalism) نهاد را بسیار گسترده تعریف می کند و دامنه و شمول آن را بسیار وسیع در نظر می گیرد و به محیط نهادی چندگانه، منطق های نهادی متفاوت و رقیب و در نتیجه تغییر نهادی توجه می کند. از پیامدهای فوری زوال سیاسی در این معنا و چارچوب تشدید رقابت ها و نزاع های سیاسی و سرانجام دو قطبی شدن ساخت قدرت و ساخت اجتماعی است. ناشکیبایی سیاسی، افراط گرایی فزاینده و نزاع های حزبی از دیگر مصادیق زوال سیاسی است.

در این مقاله در صدد پاسخ به این سوال هستیم که عوامل و شاخصه های داخلی زوال سیاسی در آمریکا کدامند؟ فرضیه اصلی این پژوهش این است که مجموعه عوامل در محیط داخلی ایالات متحده در فرایند زوال سیاسی آمریکا موثر بوده است و نمی توان صرفاً علل و شاخصه های بین المللی را در این امر موثر دانست. این پژوهش در ابتدا با اشاره به تحقیقات گذشته، شاخصه ها و عوامل چهارگانه شامل تثبیت زدایی دموکراتیک، بروز نشانه های ظهور سوسیالیسم امریکایی، افزایش نابرابری و تأثیرات سلبی قدرت فزاینده لابی ها بر روندهای دموکراتیک را مورد بررسی قرار داده و افول سیاسی در محیط داخلی آمریکا را از دید صاحب نظران امریکایی مورد بررسی قرار می دهد.

۲. پیشینه پژوهش

آهویی و حسینی (۱۳۹۵) در مقاله «افول هژمونی امریکا؛ معنای انتقال قدرت در نظام جهانی و سیاست گذاری» یکی از شاخصه های افول آمریکا را تمایل افکار عمومی این کشور به سوی انزوگرایی احتمالاً متأثر از بحران مالی و ناکامی در جنگ های عراق و افغانستان می دانند که تا مدت ها دولت های آمریکا را برای گسیل نیروی نظامی به میدان های جنگ و

ماجرای جویی های خارجی را با دشواری مواجه خواهد ساخت. در پژوهش آنان آمده است که مطابق با نظرسنجی انجام شده توسط مرکز تحقیقات پیو در سال ۲۰۱۳، ۸۰ درصد از پرسش شوندگان پاسخ دادند که آمریکا باید به مسائل ملی خود توجه داشته باشد. حتی اگر تمایل به انزوا گرایی مانند دوره های پیشین یعنی بعد از جنگ ویتنام، شوک نفتی ۱۹۷۳ و پس از حوادث ۱۱ سپتامبر، موج احساسی گذرا هم باشد، آنگاه در آینده به دلیل ناکامی هایی که از دست دادن کنترل جهانی به بار خواهد آورد، افول سیاسی و آونگ انزوای طلبی سریع تر از پیش حرکت خواهد کرد.

قهرمان پور (۱۳۹۶) که کتاب "نظم سیاسی و زوال سیاسی" فوکویاما را به فارسی ترجمه کرده است در مقاله ای با عنوان «از پیش بینی ظهور ترامپ تا زوال لیبرال دموکراسی؛ چرا باید فوکویاما را جدی گرفت؟»، نظریات این اندیشمند در کتاب نظم و زوال سیاسی را بررسی کرده و معتقد است

فوکویاما در کتاب مذکور نه تنها به رهبران آمریکا بلکه به رهبران دیگر دموکراسی ها نیز هشدار می دهد که تداوم برتری و محبوبیت لیبرال دموکراسی را امری قطعی ندانند. ژاپن، ایتالیا، فرانسه، برزیل و آرژانتین و بسیاری دیگر از دموکراسی های امروز دنیا در معرض تهدیدات جدی قرار دارند و موفقیت آنها امری تضمین شده نیست. بقولی خطر زوال در کمین همه دموکراسی ها است. توده های مردم از تاکید بیش از حد بر حاکمیت قانون و حقوق دموکراتیک و کم توجهی به کارآمدی خسته شده اند. دموکراسی خوب است اما به شرط آن که مانع کارایی نظام های سیاسی نشود.

از نگاه نویسنده، حرف اساسی فوکویاما شاید این باشد که توسعه و دموکراسی قبل از هر چیز معلول و نتیجه تصمیم های رهبران سیاسی در شرایط خاصی است تا نتیجه عوامل جغرافیایی و داشتن آدم ها و فرهنگ و دموکرات و خوش شانسی و غیره. این کار مسئولیت رهبران سیاسی را در تعیین سرنوشت مردم دوچندان می کند. اگر آنها نتوانند نیازهای مردم را تامین و نظام کارآمد و پاسخگو داشته باشند، مردم اعتمادشان را به رهبران سیاسی از دست خواهند داد. نویسنده تاکید می کند که

دیدگاه های فوکویاما در کتاب نظم و زوال سیاسی را باید جدی گرفت. او گاه در جامه حکیمی شرقی ظاهر می شود که به غرب زنهار می دهد که ای بسا خورشید اقبالش رو به زوال باشد. این نگرش آسیب شناسانه ذیل نظریه های افول و زوال جای

می گیرد اما همان طور که فوکویاما خود می گوید حرف اساسی او در این کتاب چیزی بیشتر از آن حرفهایی است که قبلاً گفته شده است.

هادی خسرو شاهین (۱۳۹۹) در مقاله "علل و عوامل افول آمریکا؛ بر مبنای الگوی تعامل چندجانبه پویا" معتقد است در میان اندیشمندان آمریکایی در ارتباط با منابع و عوامل این زوال سیاسی اختلاف نظرهایی دیده می شود و آثاری که در یک دهه اخیر منتشر شده اند اغلب از معضل تقلیل گرایی رنج می برند. به عبارت دیگر اغلب نظریه های ارائه شده در تلاش بودند که مسئله زوال را در قالب یک فرآیند تک متغیره بررسی و تبیین کنند. به نظر می رسد این رویکردهای تک متغیره، ناتوان از تبیین کامل و جامع منابع افول و زوال در آمریکا باشند. در میان اندیشمندان آمریکایی در خصوص منابع و عوامل زوال سیاسی اختلاف نظرهایی دیده می شود و آثاری که طی دو دهه ابتدایی قرن بیست و یکم منتشر شده اند اغلب از معضل تقلیل گرایی رنج می برند. به عبارتی نظریه های ارائه شده در تلاش بودند که مسئله زوال را در قالب فرآیندی تک متغیره بررسی و تبیین کنند. در این میان برخی با رویکرد نهادگرایی به این موضوع پرداختند و در مقابل نویسندگان دیگری به موضوعات متفاوتی همچون افول هنجارهای دموکراتیک، پولی شدن سیاست و مؤلفه های اقتصادی و اجتماعی توجه کردند. اما به نظر می رسد این رویکردهای تک متغیره ناتوان از تبیین کامل و جامع منابع افول و زوال در آمریکا باشد.

شهره پیرانی و سعیدی راد (۱۴۰۰) در مقاله «افول سیاسی ایالات متحده آمریکا؛ زمینه ها و دلایل» به نظرات دنی رودریک می پردازند که به پارادوکس سه گانه و تضادهای اساسی سیستم بین المللی شامل پیگیری همزمان دموکراسی، جهانی سازی اقتصادی و خودمختاری ملی اشاره کرده است. بر اساس نظرات رودریک این پارادوکس علیرغم مزایای نسبی سیاست های نئولیبرال در حوزه سیاست و اقتصاد می تواند به افزایش نابرابری سیاسی اقتصادی و در نتیجه بی ثباتی سیاسی منجر شود و وابستگی متقابلی که از طریق نئولیبرالیسم ترویج می شود احساسات عمیقی از محرومیت بین افرادی که قادر به استفاده از مزایای جهانی شدن نیستند ایجاد کرده است.

پاتریشیا اینگراهام و دیوید روزن بلوم (۱۹۹۰) در مقاله «بنیان های سیاسی خدمات فدرال آمریکا: بازسازی یک پایه زوال یافته» از منظر بوروکراتیک به مسئله افول در آمریکا پرداخته اند. این دو معتقدند که خدمات دولت فدرال از دهه ۱۹۷۰ به این سو سیر کاهنده ای داشته است و این موجب بدتر شدن کیفیت و ظرفیت حکومت در آمریکا طی دهه های

گذشته شده و از این حیث آمریکا نوعی بازگشت به عصر نامطلوب در قرن نوزدهم را تجربه می کند. در این مقاله آمده است:

چرا تئوری سیاسی و اداری آمریکا جایگاه مشروعی را برای مدیریت دولتی در ساختار و فرآیند دولت ایجاد نکرده است؟ برای لیبرالیسم آمریکایی، دموکراسی می تواند مدیسونی، اکثریتی، نمایندگی یا مشارکتی باشد. فقدان تاریخی پیوند تعاملی بین تلاش ها برای حل مشکلات قانون اساسی مربوط به خدمات فدرال آمریکا از یک سو و ماهیت خدمات از سوی دیگر، مدیریت دولتی را به شدت به ابهامات سیاسی وابسته کرده است.

فرانسیس فوکویاما (۲۰۱۴) در کتاب «نظم سیاسی و زوال سیاسی از انقلاب صنعتی تا جهانی شدن دموکراسی» صرفاً از منظر نهادی به مسئله افول در آمریکا پرداخته است. وی معتقد است که نهادهای سیاسی ظهور کرده، کامل می شوند و در نهایت رو به زوال می روند. به همین دلیل آمریکا پس از مرحله ظهور و تکامل اکنون در سرایشی زوال قرار گرفته است. به اعتقاد فوکویاما نهادهای حکومتی در این دوره به تسخیر منافع خصوصی نخبگان درآمده اند و اکثریت جامعه نمی تواند بر این نهادها بر اساس بنیان ها و اصول دموکراتیک نظارت کند. استیون لویتسکی و دانیل زیبلات در کتاب «چگونه دموکراسی ها می میرند» از منظر هنجارهای دموکراتیک نشان می دهند که چگونه افول دو هنجار «مدارای متقابل و خویشنداری» به عنوان حفاظ های دموکراسی منجر به سست شدن سیاست و حکومت در ایالات متحده شده اند. آنها عوامل تضعیف کننده هنجارهای دموکراتیک را دو دستگی افراطی و حزبی در این کشور می دانند.

یاشا مونک (۲۰۱۸) در کتاب «مردم علیه دموکراسی؛ چرا آزادی ما در خطر است و چگونه می توان آن را نجات داد؟» علت افول دموکراسی آمریکایی را مسئله حقوق بدون دموکراسی می داند که بر اثر پولی شدن سیاست ایجاد شده است. در این رهیافت مردم طبق قانون از حقوقی برخوردارند ولی پولی شدن سیاست مانع از انعکاس آن به عرصه ساختار قدرت می شود. از همین رو بی اعتمادی بزرگ مردم به سیاستمداران باعث رشد نفوذ و تأثیرگذاری احزاب یا سیاستمداران پوپولیست می شود و این مسئله خود به زوال در آمریکا شتاب بیشتری می بخشد.

پیشینه پژوهش نشان می دهد که بررسی مسئله افول در آمریکا بیشتر با نظر داشت متغیرهای خارجی و بین المللی و یا ترکیبی (داخلی متأثر از عوامل خارجی) صورت گرفته

است و تبیین این موضوع در چارچوبی که صرفاً به عوامل و مولفه های داخلی محیط سیاسی، اجتماعی امریکا پرداخته باشد را می توان نوآوری این مقاله محسوب نمود.

۳. چارچوب نظری

از میان جامعه شناسان نهادگرای قدیمی، فیلیپ سلزنیک نهاد را به عنوان محصولی از توافق عرصه اجتماعی در نظر می گیرد. از نگاه سلزنیک نهاد عرصه ای است که در آن منافع و منازعات خاص مورد مذاکره و مصالحه قرار می گیرد. از میان دانشمندان رهیافت نهادگرایی جدید نیز برخی نهاد را به عنوان کیفیت، حالت یا مشخصه و ویژگی خاص الگوهای اجتماعی در نظر گیرند. به عنوان مثال، رونالد ال. چپرسن ادعا می کند یک نهاد نمایانگر یک نظم یا الگوی اجتماعی است که کیفیت یا خاصیت معینی را کسب کرده است. او همچنین استدلال می کند بهتر است نهادینه شدن به عنوان خاصیت و مشخصه ای انتزاعی مورد ملاحظه قرار گیرد که می تواند بسیاری از اشکال هماهنگی اجتماعی را مشخص سازد. (زارعی، ۹۴۱۳۹۲)

فوکویاما در کتاب «نظم سیاسی و زوال سیاسی»، دولت آمریکا را از منظر نهادها بررسی کرده است. به نظر او، سه مولفه سازنده نظم سیاسی در دموکراسی لیبرال، «دولت، حاکمیت قانون و پاسخگویی» بوده است. به اعتقاد فوکویاما، این سه جزء در عین حال که مکمل یکدیگرند، در تناقض با هم نیز قرار دارند. فوکویاما ناکارآمدی دولتی نهادینه شده را بر اساس عدم تطابق با نهادها یا شکل گیری نهادهای جدید توصیف می کند و می گوید:

نهادهای دولتی که قرار است در خدمت اهداف عمومی باشند به تسخیر منافع خصوصی قدرتمند(لابی ها) درآمده اند و آرام آرام عرف و قوانین را هم متصلب می کنند. دولت ها برای اینکه کارآمد باشند باید از طریق قانون عمل کنند. دولت ها قدرت را انباشت و از آن استفاده می کنند، اما همین دولت ها زمانی موثر و کارآمد هستند که قدرت را به طور مشروع و مقبول اعمال کنند. وقتی دولتی به مسئولیت پذیری یا پاسخگویی تن نمی دهد، زمینه خشونت، اعتراض و در نهایت انقلاب مهیا می شود.

فوکویاما معتقد است: «رشد سیاسی از برخی وجوه شبیه تکامل بیولوژیکی است». به نظر او همان طور که در تکامل بیولوژیکی دو اصل تنوع و گزینش وجود دارد، در نظم سیاسی هم همین ترتیب وجود دارد. پس نهادها، در نتیجه رقابت و تعامل با محیط پیرامونی، یا بقا پیدا می کنند و یا از ادامه حرکت باز می مانند. مانند آنچه در طبیعت رخ

عوامل و شاخصه های داخلی زوال سیاسی در امریکا (محمود دهقانی و دیگران) ۱۳۳

می دهد، نهادها وقتی ناکارآمد و ناتوان از انطباق پذیری با محیط می شوند، زوال زده می شوند. (فوکویاما ۱۳۹۶: ۲۱۴)

نهادگرایان ادعا می کنند که گروهها و سازمان ها، نهادها را در تعامل با نیروهای خارجی خلق، حفظ و تغییر دهند. نهادگرایی جامعه شناختی در تعریف نهاد، سه مولفه را مورد تاکید قرار می دهد؛ موجودیت اجتماعی بودن، با دوام بودن و فرایندی بودن سه ویژگی است که نهاد را شکل می دهند. در این معنا، نهاد یک موجودیت اجتماعی است که در فرایند نهادینه شدن، شکلی ثابت و بادوام به خود گرفته و به الگویی برای کنش و رفتارهای اجتماعی تبدیل شده است و به بیان دقیقتر رفتارهای اجتماعی را شکل می دهد. این موجودیت اجتماعی که از آن با نام نهاد یاد میشود، قلمرو گسترده را در بر می گیرد و می تواند هنجارها، ارزشها، انگاره ها، سنت ها، نظام های فکری و اندیشه ای و حتی خود فرهنگ را شامل شود. دی ماجیو و پاول به سه الگوی هم شکلی و تناظر نهادی به نامهای اجباری، تقلیدی و هنجاری اشاره کرده اند که به وسیله انواع مختلف فشارهای نهادی ایجاد می شوند. عوامل اجباری دربرگیرنده فشارهای سیاسی و اجبار دولت است که نظارت و کنترل تنظیمی را فراهم می کند. عوامل هنجاری از تاثیر نیرومند حرفه ها و نقش آموزش ناشی می شود و عوامل تقلیدی از پاسخ های همیشگی مبتنی بر عادت به شرایط نامعین الهام می گیرد (زارعی، ۱۳۹۲: ۱۱۵).

اگر رفتارها یا هنجارهای تکرارشونده را به مثابه سنگ بنای نهادها در نظر بگیریم، تاریخ آمریکا از بدو پیدایش عملکرد قابل قبولی را از خود در این زمینه به نمایش نمی گذارد. در مناظره میان دو بنیانگذار ایالات متحده یعنی توماس جفرسون و الکساندر همیلتون، این جفرسون و نظریه اش در مورد اولویت قرار دادن دموکراسی بر دولت بود که به پیروزی رسید، ولی همین مناظره در روزهای ابتدایی شکل گیری این کشور نشاندهنده سست بودن اجماع نخبگی بر سر هنجارهای دموکراتیک و رفتارهای تکرارشونده بود. همین عدم اجماع بعدها در تاریخ معاصر آمریکا محل ستیزها و جدال های عمیقتر میان نخبگان سیاسی را فراهم کرد. در واقع دو مؤلفه نهاد و هنجار در یک درهمکنش مداوم، جامعه آمریکا را با افت و خیزهای شدید سیاسی مواجه کرده اند. در دهه ۱۹۷۰ دو دستگی افراطی میان احزاب آمریکایی عامل افول هنجارهای دموکراتیک را فراهم کرد و نظام نظارت و موازنه check and balance نیز در عمل موجبات ضعیف شدن دوباره نهاد دولت در آمریکا را فراهم کرد. به عبارت دیگر آمریکا بار دیگر به دولت دادگاهها و احزاب بازگشت. با افول

الگوهای رفتاری تکرارشونده، نسل جدیدی از سیاستمداران پا به عرصه گذاشتند که تصویری خشن از سیاست را ارائه می کردند و عرصه رقابت های انتخاباتی را به مثابه میدان جنگ می دیدند (خسروشاهین: ۱۳۹۹، ۲۳)

در جامعه قطبی شده امریکا به خصوص پس از پیروزی ترامپ در انتخابات سال ۲۰۱۶ به وضوح می توان شاخصه های افول سیاسی را در جامعه و نهاد امریکایی دید. حمله ۶ ژانویه ۲۰۲۰، خشم و خشونت طرفدارن ترامپ در هجوم به ساختمان کپیتول هیل (کنگره آمریکا) نمادی بارز از تناقضات و تعارضات رونمایی شده در صحنه سیاسی-اجتماعی آمریکا قلمداد می شود. نشانه ای از اینکه به گفته فوکویاما اجزاء تشکیل دهنده نظم سیاسی در دموکراسی لیبرال (دولت، حاکمیت قانون، پاسخگویی) در تناقض با هم قرار گرفته و زمینه خشونت و اعتراض مهیا می شود یا به تعبیری ناکارآمدی نهادها و ناتوانی از انطباق پذیری با محیط مقدمه شگل گیری زوال زدگی در ساخت سیاسی-اجتماعی را می تواند سبب شود.

۴. شاخصه های افول سیاسی امریکا در ابعاد داخلی

در این بخش نشان داده می شود که چگونه افول هنجارها و الگوهای رفتاری، عامل افول سیاسی در محیط داخلی امریکاست و شاخصه هایی همچون تثبیت زدایی دموکراتیک، بروز سوسیالیسم امریکایی، افزایش نابرابری و قدرت فزاینده لابی ها به این روند شتاب و ستیزهای اجتماعی را شدت می بخشد. این شاخصه ها و نشانه ها برگرفته از تغییرات نهادی در جامعه امریکایی است که طی دهه های اخیر به تناوب در آثار فکری اندیشمندان و محققان امریکایی دیده شده است.

۱.۴ تثبیت زدایی دموکراتیک

نظریه پردازان علوم سیاسی نظریه ای دارند تحت عنوان "تثبیت دموکراتیک" Democratic Consolidation که بر اساس آن وقتی نهادهای دموکراتیک در یک کشور پا می گیرند و در آن کشور یک جامعه مدنی و سطحی از ثروت وجود دارد، دموکراسی محفوظ و مستحکم خواهد بود برای دهه ها، رخدادهای جهانی به نظر موید این ایده بود. از اواخر دهه ۱۹۹۰ شاهد طرح این پرسش کلیدی در میان محافل سیاسی و برخی اندیشمندان امریکایی هستیم که با توجه به روند تحولات داخلی در امریکا آیا شاهد انحطاط یکی از قدیمی ترین

دموکراسی های جهان خواهیم بود؟ آنچه باعث پیدایش این سوال و سوالاتی در خصوص افول و زوال نظم سیاسی شده است، حوادثی است که حداقل از دهه ۱۹۷۰ به این سو در ساختار سیاسی و اجتماعی آمریکا قابل رصد و ارزیابی است. یکی از این تحولات، ورود نسل جدیدی از سیاستمداران به عرصه سیاسی بود که موضوع قدرت و انتخابات را به مثابه یک رقابت بر سر برنامه ها و دستورکارهای سیاسی تلقی نمی کردند بلکه نگاه آنها به این حوزه سیاست به مثابه میدان جنگ بود. این مسئله منجر به تشدید رقابت های داخلی و نزاع های سیاسی و دوقطبی شدن جامعه امریکا شده است. (Fukuyama 2021: 47)

یاشا مونک در کتاب «مردم علیه دموکراسی» می نویسد:

دنیا در آشوب است. در مناطق مختلف از جمله در ایالات متحده پوپولیست های اقتدارگرا قدرت را به دست گرفته اند. در نتیجه، خود دموکراسی اکنون ممکن است در خطر باشد. دو مؤلفه اصلی لیبرال دموکراسی - حقوق فردی و اراده مردم به طور فزاینده ای در حال جنگ با یکدیگر هستند. از آنجایی که نقش پول در سیاست افزایش یافته و موضوعات مهم از مناقشه عمومی خارج شده اند، سیستم «حقوق بدون دموکراسی» پا گرفته است. پوپولیست ها می گویند که می خواهند قدرت را به مردم بازگردانند. اما در عمل چیزی به همان بدی ایجاد می کنند. اعتماد به سیاست در حال کاهش است. دموکراسی در حال نابودی است.

مونک با تکیه بر یافته ها و تحقیقات خود، سه عامل اصلی نارضایتی رای دهندگان را شناسایی می کند: استانداردهای زندگی راکد، ترس از دموکراسی چند قومیتی و ظهور رسانه های اجتماعی. او معتقد است برای معکوس کردن این روند، سیاستمداران باید اصلاحات رادیکالی را اعمال کنند که به نفع بسیاری باشد نه عده کم. مونک استدلال می کند که برای کسانی که تمایلی به چشم پوشی از حقوق فردی یا مفهوم اراده عمومی ندارند، اقدام فوری لازم است، زیرا ممکن است این آخرین فرصت ما برای نجات دموکراسی باشد. (یاشا مونک ۱۴۰: ۶۳) مونک به همراه روبرتو استفان فوآ در مقاله "نشانه های تثبیت زدایی" بر مبنای داده های آماری نشان می دهند که مردم باور خود را به لیبرال دموکراسی در سراسر جهان از دست داده اند. اگر تا پیش از این، صرفاً نظریه پردازان غالباً چپ گرای مخالف نظم موجود، پایان لیبرال دموکراسی را پیش بینی می کردند، حالا طنین این ندا را از درون اردوگاه راست گرایان طرفدار لیبرالیسم نیز می توان شنید. تحقیق مونک و

استفان فوآ نمونه‌ای از همین ابراز نگرانی و اعلام خطر است که ادعای آن بر داده‌های آماری بنا شده است. آنان در این مقاله می‌نویسند:

در سال‌های اخیر، احزاب و نامزدهایی که هنجارهای کلیدی دموکراتیک را به چالش می‌کشند حمایت مردمی بی‌سابقه‌ای را در دموکراسی‌های لیبرال در سراسر جهان به دست آورده‌اند. به استناد داده‌ها و نتایج نظرسنجی‌های مختلف نشان می‌دهیم که موفقیت احزاب و نامزدهای ضد سیستم، یک انحراف زمانی یا جغرافیایی نیست بلکه بازتابی از نارضایتی فزاینده مردمی نسبت به هنجارها و نهادهای لیبرال-دموکراسی و افزایش حمایت از تفاسیر استبدادی از دموکراسی است. رکورد تعداد سیاستمداران ضد سیستم که به مقامات اجرایی دست یافته‌اند، عدم اطمینان را در مورد قدرت دموکراسی‌های لیبرال ظاهراً تثبیت شده افزایش می‌دهد و نیاز به تحلیل بیشتر نشانه‌های تحکیم‌زدایی دموکراتیک را برجسته می‌کند. بنا به سیستم هشدار اولیه مونک-فوآ، نشانه‌های تثبیت‌زدایی دموکراتیک در ایالات متحده و بسیاری دیگر از دموکراسی‌های لیبرال مشاهده می‌شود. در بسیاری از کشورها از جمله استرالیا، انگلستان، هلند، نیوزلند، سوئد و ایالات متحده، درصد مردمی که فکر می‌کنند ضروری است در کشوری دموکراتیک زندگی کنند کاهش یافته و این درصد بویژه در میان نسل‌های جوانان پایین‌تر است. حمایت از جایگزین‌های خودکامه نیز افزایش یافته است. با استفاده از داده‌های حاصل از نظرسنجی‌های ارزش‌های جهانی و اروپایی، محققان دریافته‌اند که تعداد آمریکایی‌هایی که می‌گویند حکومت نظامیان می‌تواند «خوب» یا «خیلی خوب» باشد، از یک شانزدهم در سال ۱۹۹۵ به یک ششم در سال ۲۰۱۴ افزایش یافته است. (Stefan Foat Mounk 2017:21)

آماندا توب تحلیلگر نیویورک تایمز نیز در مقاله "دموکراسی‌ها چقدر پایدار هستند؟ علائم هشدار دهنده قرمز چشمک می‌زنند" می‌نویسد:

نارضایتی مردم از نظام سیاسی دموکراسی لیبرال به ویژه در کشورهای غربی امروز به روشنی قابل مشاهده است. داده‌های فریدم هاوس نشان می‌دهد که تعداد کشورهایی که «آزاد» طبقه‌بندی شده‌اند به طور پیوسته از اواسط دهه هفتاد میلادی تا ابتدای دهه اول قرن بیست و یکم افزایش یافته‌اند. اما از سال ۲۰۰۵ شاخص‌های فریدم هاوس سقوط سالانه آزادی را در جهان نشان می‌دهند.

۲.۴ نشانه های ظهور سوسیالیسم امریکایی

آن دوژن در مقاله ای در لوموند با عنوان "کارل مارکس به آمریکا باز می گردد می نویسد "آثار مارکس کارکرد اصلی خود یعنی نقد سرمایه داری را باز یافته است. این آثار به جوانان آمریکایی اجازه می دهد علیه نابرابری های غیر قابل تحمل اقتصادی و اجتماعی اعتراض کنند. اعضای سازمان سوسیالیست های دموکرات آمریکا (The Democratic Socialists of America) که نطفه های آن پس از شکاف در حزب سوسیالیست آمریکا در ۱۹۷۳ شکل گرفت در دو سال اخیر چهار برابر شده و از مرز ۳۲ هزار گذشته است. این سازمان تا به حال بازوی چپ حزب دموکرات را نمایندگی می کرد اما به خاطر وابستگی به حزب دموکرات، در موضعی که می گرفت چندان رادیکال نبود. حال سازمان به تازگی جوانان مبارزی را در صف خود می بیند که مشتاق هستند با لحن منتقدانه تری نسبت به پیشینیان خود، صفحه جدیدی را در تاریخ چپ آمریکا بنویسند. تحولی که اتفاق افتاده این است: سن متوسط اعضای سازمان از ۶۸ سال (در ۲۰۱۳) به ۳۳ سال رسیده است. این نسل جدید مدعی خوانشی «مارکسیستی» از اتفاقات هستند و صراحتاً و بی هیچ تردیدی، با صفتی خود را معرفی می کنند که بزرگان شان را به وحشت می انداخت، با صفت «سوسیالیست»، با کلمه ای که در طرز تلقی نسل گذشته از رژیم های توتالیتر قرن بیستم جدایی ناپذیر بود." (Anne Dujin 2018) ست اکرمین سردبیر نشریه چپ رادیکال ژاکوبین، با تأیید این مطلب، می گوید: "وقتی جوان بودم، اگر کسی خودش را سوسیالیست معرفی می کرد معنایش این بود که از مرحله پرت است. امروز اما بسیاری از جوانان خود را به این عنوان می خوانند". در کشوری که عرف و قاعده در آن غالباً ضدیت با کمونیسم و مارکسیسم بوده، این شیفتگی به مارکس و سوسیالیسم را چگونه می توان توضیح داد؟"

جفری آیزاک در مقاله "اولویت دادن به لیبرال دموکراسی هرگز مهمتر از این نبوده است" معتقد است:

این علاقه (به سوسیالیسم) به وضوح در پی بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸ به وجود آمده است. بحران مالی که موجب شد میلیون ها آمریکایی خانه های خود را از دست بدهند و شکافی اجتماعی را نشان داد. در پی بحران، جنبش اشغال وال استرییت Occupy Wall Street (OWS) با شعار «ما ۹۹ درصد هستیم» و در اعتراض به تمرکز ثروت در دستان اقلیتی کوچک شکل گرفت. این جنبش گرچه اثر سیاسی مستقیمی نداشت اما بسیاری معتقدند که راه را برای کارزار برنی سندرز در مرحله مقدماتی انتخابات ریاست

جمهوری سال ۲۰۱۶ گشود، نامزدی که لحنی کاملاً متفاوت با گفتار سستی حزب دموکرات داشت. انتخابات سال ۲۰۱۶ با پیروزی ترامپ به اتمام رسید. در آن کارزار انتخاباتی نه تنها بخشی از چپ که هیلاری کلینتون را نماینده وال استریت می‌دانست، آرای خود را در صندوق او نریخت، بلکه علاوه بر آن، میلیون‌ها نفر که سال ۲۰۱۲ به اوباما رأی داده بودند، چهار سال بعد از ترامپ حمایت کردند. برای بخشی از چپ آمریکا، خصوصاً بخش جوان آن که آگاهی سیاسی‌اش در طی سال‌های بحران شکل گرفته به وضوح اثبات شده که باید طور دیگری به آینده بیانید. این احیا تفکر متریکی در آمریکا امروز از شکست اندیشه چپی تغذیه می‌کند که مشکوک به همراهی با نئولیبرالیسم و رها کردن مبارزه با پیامدهای نئولیبرالیسم است. (Jeffrey Isaac 2021:8)

کریس کان در مقاله "نظریه انتقادی و نقد سرمایه داری" به نقل از نانسی فریزر فیلسوف آمریکایی خاطرنشان می‌کند که امروز نقد اقتصاد سیاسی کلاسیک دوباره جایگاهی منحصر به فرد یافته است:

از دهه ۱۹۷۰ در آمریکا، گروه‌هایی با اهداف مشخص فمینیسم، محیط زیست، جنسیت و... تفکر رادیکال و سیاسی را در سکوت بسط و گسترش داده اند. امروز تلاشی برای همگونی این جنبش‌ها و سازمان‌یابی‌ها در چارچوبی بزرگ‌تر وجود دارد و به نظر می‌رسد که نقد نئولیبرالیسم مخرج مشترک تمام این گروه‌هاست.

فریزر با تمرکز بر امکان تعریف استراتژی‌های سیاسی جدید، می‌افزاید:

میان بخشی از پایگاه رای ترامپ اگر از هسته راست گرایانه و نژادپرست آن که به نظرم چندان بزرگ نیست، صرف‌نظر کنیم با پایگاه رای آرای سندرز قرابت و همگونی وجود دارد؛ آنها افرادی هستند که مخالف وضعیت فعلی نئولیبرال‌اند. فکر می‌کنم ما در موعد یک وقفه تاریخی به سر می‌بریم.

فریزر پدیده تکرارشونده در این ضعف را در آگاهی تاریخی می‌بیند و می‌نویسد:

تا مدت‌های مدید، چیزی از تاریخ غنی سازماندهی‌های چپ در آمریکا نمی‌دانستم. امروز، نسل جوان به خاطر دلایل کاملاً متفاوت دیگری به مارکسیسم روی آورده است. این نسل بی‌ثباتی و بدهی را تجربه کرده است. مارکسیسم و سوسیالیسم امکان اندیشیدن به این نابرابری‌ها را به این جوانان می‌دهد. رویای آمریکایی، در حقیقت، برای متولدین سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۰ شدیداً شکاف برداشته است. درآمد آنها به طور

عوامل و شاخصه های داخلی زوال سیاسی در امریکا (محمود دهقانی و دیگران) ۱۲۹

میانگین ۲۰ درصد کمتر از درآمد والدینشان در همان سن است و بیش از نیمی از آنها به میزان قابل توجهی زیر بار بدهی و قرض کمر خم کرده‌اند (Kane 2021: 25)

مایکل کازین تاریخ‌نگار و سردبیر نشریه دیسنت در مقاله عذاب و عشق چپ امریکایی می‌نویسد:

اصل اثر مارکس حدود سال ۱۹۲۰ به انگلیسی ترجمه شد و مارکسیسم اثر شگرفی بر زندگی روشنفکری آمریکا بین سال‌های ۱۸۹۰ تا ۱۹۴۰ گذاشت؛ آن زمان اوج فعالیت حزب سوسیالیست و سپس حزب کمونیست بود و تعداد اعضا و تأثیر و نفوذ فرهنگی این احزاب در بالاترین حد خود قرار داشت. جنگ جهانی دوم و بعد ماکارتیسم اما این درخشش را متوقف کرد (Kazin: 1995)

مک‌کارتیسم، اشاره به فعالیت‌های ضدکمونیستی سناتور جوزف مک‌کارتی در آغاز دوره جنگ سرد است که موجب شد موجی از عوام‌فریبی، سانسور، فهرست‌های سیاه، گزینش شغلی، مخالفت با روشنفکران، افشاگری‌ها و دادگاه‌های نمایشی و تفتیش عقاید، فضای اجتماعی دهه ۱۹۵۰ آمریکا را دربرگیرد. در این دوران، بسیاری از افراد به ویژه روشنفکران، به اتهام کمونیست بودن شغل خود را از دست دادند و به طرق مختلف آزار و اذیت شدند.

۳.۴ افزایش نابرابری

جوزف استیگلتز برنده نوبل اقتصاد در سال ۲۰۰۲ در کتاب "بهای نابرابری: جامعه دو قطبی و نابرابر چگونه آینده ما را به خطر می‌افکند؟" نشان می‌دهد که طی چند دهه میزان نابرابری اقتصادی در آمریکا به شدت افزایش یافته است. استیگلتز در ژانویه ۲۰۱۳ در مجمع جهانی اقتصاد داووس گفت: «۱ درصد ثروتمندتر جامعه آمریکا هم اکنون یک چهارم ثروت این کشور را در اختیار دارند. ثروت ۱ درصد بالای جمعیت ایالات متحده از ۱۹۸۰ تاکنون دو برابر شده است، در حالی که درآمد سرانه در از ۱۹۹۰ به این سو تغییری نکرده است. نابرابری درآمد در آمریکا یکی از بالاترین نابرابری‌های درآمدی در میان کشورهای توسعه یافته است. آمریکا دوست دارد خودش را به چشم سرزمین عدالت و فرصت‌ها نگاه کند. اما آمار خلاف این را نشان می‌دهد. آمریکا یکی از بدترین نرخ‌های توزیع عادلانه فرصت‌ها را در بین اقتصادهای پیشرفته دارد." او هشدار داد که باید در قبال

نابرابری فزاینده در اقتصاد آمریکا اقدامی کرد. او تنها راه حل را تبعیت آمریکا از الگوی اقتصادی کشورهای اسکاندیناوی معرفی کرد. (استیگلتز، ۱۳۹۵: ۱۲۲)

آمارتیا سن برنده نوبل اقتصاد ۱۹۹۸ در آثاری چون "توسعه به مثابه آزادی" و "اندیشه عدالت"، برابری را به نظریه قابلیت‌ها (capability approach) بازگرداند. نظریه قابلیت‌ها دو آستانه برای انسان‌ها تعیین می‌کند. زندگی مادون آستانه اول، زندگی انسانی نیست و زندگی مادون آستانه دوم، زندگی خوب نیست. او می‌گوید:

شکاف طبقاتی دائماً رو به رشد در آمریکا ده‌ها میلیون نفر را از زندگی خوب محروم کرده است. مطابق آمارها، شکاف درآمدی یک درصد ثروتمند جامعه آمریکا با متوسط درآمد ۹۹ درصد دیگر جامعه به نحو باور ناکردنی متفاوت است. در دهه ۱۹۵۰، یک درصد بالای جامعه صاحب ۵ درصد کل درآمد بودند، اما اکنون یک درصد مردم طبقه بالای جامعه آمریکا صاحب ۹۵ درصد درآمد حاصل هستند و تنها ۵ درصد این درآمد نصیب ۹۹ درصد بقیه مردم شده است. (Ganji 2015)

رابرت رایش، اقتصاددان و وزیر کار اسبق ایالات متحده، استدلال می‌کند نیروهای متعددی وجود دارند که نابرابری را افزایش می‌دهند. به نظر او جهانی شدن، دستمزدهای متوسط را کاهش داده است و کسانی که از تجارت سود می‌برند از جمله کارگران ماهر و صاحبان سرمایه، درآمد بیشتری کسب کرده‌اند در حالی که افراد با مهارت متوسط و پایین دستمزدهای خود را از دست داده‌اند، از آنجایی که اقتصاد ایالات متحده از نظر فناوری پیش می‌رود، دوباره این کارگران ماهر هستند که سود می‌برند. جنیفر اریکسون از مرکز پیشرفت آمریکا معتقد است پرداختن به دستمزدها کلیدی است و دولت باید نقش فعالانه‌ای در کاهش نابرابری ایفا کند. یک موضوع در همه جا مشهود است. ثروتمندتر شدن ثروتمندان، طبقه متوسط را تحت فشار قرار داده است. آمریکا خود را سرزمین فرصت‌ها می‌داند. با این حال، دستیابی به این رویا برای بسیاری از آمریکایی‌ها سخت‌تر می‌شود - در حالی که با رکود دستمزدهای متوسط، ثروتمندان همچنان ثروتمندتر می‌شوند.

ایزابیل ساهیل در سال ۲۰۱۸ کتاب «آمریکایی‌های فراموش شده؛ یک دستورکار اقتصادی برای ملت تقسیم شده» برای رفع شکاف اقتصادی به عنوان عامل پیشبرنده زوال در آمریکا، دستورکار مهمی ارائه می‌دهد. این دستور کار بر اهمیت جایگاه شغل متمرکز است و خواستار سرمایه‌گذاری بیشتر در زمینه مهارت آموزی، چگونگی ایجاد شغل‌های جدید و افزایش دستمزد و مزایا می‌شود. او در بخشی از این کتاب از ضرورت ارائه

انگیزش های مالیاتی به بخش خصوصی جهت آموزش و تقسیم سود با کارگران سخن می گوید. ساهیل معتقد است: «گسترش نابرابری و از دست دادن مشاغل به دلیل تجارت و فناوری، بخش قابل توجهی از نیروی کار آمریکا را بدون دریافت حقوق کرده و نسبت به دولت ها و شرکت ها بدبین نموده است». (Sawhill 2018: 23) جیسون فورمن رئیس شورای مشاوران اقتصادی اوپاما اشاره می کند، افزایش نابرابری در ایالات متحده بیشترین میزان در بین اقتصادهای پیشرفته است. از سوی دیگر رسوخ دلار به عنوان پول جهانی و آمریکا به عنوان تنها تولید کننده آن همانطور که مت کلین نشان داده است سبب کسری بزرگ تراز تجاری آمریکا و تبدیل شدن آن به بزرگترین وارد کننده دنیا شده است. بازگشت دلارهایی تولید شده در آمریکا که صرف واردات شده بودند در قالب سرمایه خارجی به شبکه بانکی این کشور سبب بی ثباتی بخش فاینانس آمریکا و یکی از عوامل شکل دهی بحران ۲۰۰۸ شد. (Ganji 2015)

آرلی هاجشیلد در مقاله طبقه کارگر سفید چگونه در حال نابودی است؟ نشان داد که چطور صنعت زدایی، فقر و از بین رفتن نهادهای حمایتی جامعه آمریکا سبب شده است که برای اولین بار در یکصد سال اخیر امید به زندگی در میان سفیدهای آمریکا به خصوص در میان مردان سفید فاقد تحصیلات دانشگاهی در سال های اخیر کاهش بیابد (۲۰۲۰). (Hochschild) به نظر می رسد مشکلات اقتصادی فزاینده ناشی از رکود اقتصادی سال های بعد از ۲۰۰۸ که تا به امروز هم ادامه پیدا کرده است باعث شده تا رهبران امریکا مانند قبل امکان تامین مالی برای اقدامات فراسرزمینی خود را نداشته باشند، اقداماتی که زیرساخت اصلی شکل دهی و تداوم سلطه آنها بر جهان را تشکیل می دهد. سطح حساسیت ها نسبت به هزینه کرد دولتی بخصوص در میان طیف های جوان جامعه بالاست. ظهور جریان های ترقی خواه progressive در عرصه سیاست خارجی امریکا بیش از هر چیز به این تمایلات انتقادی باز می گردد.

۴.۴ قدرت لابی ها، الیگارشسی امریکایی

مهم ترین نظریه پردازان لیبرال گفته اند که پول دشمن دموکراسی است. جان راولز در سال ۲۰۰۱ در کتاب قانون مردمان نوشت: مشورت عمومی باید ممکن شود، به عنوان یک ویژگی اساسی دموکراسی به رسمیت شناخته شود و از آفت پول آزاد گردد. در غیر این صورت، سیاست تحت سلطه منافع گروهی و دیگر منافع سازمان یافته ای قرار می گیرد که با

کمک‌های مالی کلان به مبارزات انتخاباتی، اگر باب بحث و مشورت عمومی را مسدود نسازد [دست کم] آن را مخدوش می‌کنند" راولز برای تأیید مدعای خود به مقاله "بلای سیاست آمریکایی" رونالد دورکین استناد کرده است تا نشان دهد چرا پول بزرگترین تهدید علیه فرایند دموکراسی است. او می‌گوید:

شرکت‌ها و کارتل‌ها از طریق لابی‌های خود، کنگره را به مرکز خرید و فروش قوانین تبدیل کرده‌اند. وقتی سیاستمداران برای تأمین بودجه‌های انتخاباتی خود مرهون حامیان و نه رأی دهندگان خویش هستند، توزیع بسیار نابرابر درآمد و ثروت حکمفرماست و ثروت کلان در اختیار قدرت اقتصادی شرکت یا گروهی قرار دارد، آیا مایه تعجب است که قانونگذاری کنگره، در واقع به دست عوامل فشار صورت گیرد و کنگره به مجلس چانه زنی برای خرید و فروش قوانین تبدیل شود؟. (راولز: ۱۳۹۵: ۳۳)

همبستگی معکوس قدرت اقتصادی و دموکراسی به نحو دیگری هم قابل تبیین است. رابرت پاتنام از مهمترین نظریه پردازان سرمایه اجتماعی در کتاب "بولینگ یکنفره: فروپاشی و احیای جامعه آمریکایی" نشان داد که افزایش مداوم نابرابری بین فقرا و ثروتمندان، همزمان با کاهش شدید سرمایه اجتماعی و مشارکت سیاسی در آمریکا پس از جنگ دوم جهانی بوده است. پاتنام در این کتاب با تکیه بر داده‌های جدید گسترده‌ای که رفتار در حال تغییر آمریکایی‌ها را آشکار می‌کند، نشان می‌دهد که چگونه جامعه آمریکا به طور فزاینده‌ای از یکدیگر جدا شده و چگونه ساختارهای اجتماعی، کلیسا یا احزاب سیاسی از هم گسسته شده است. (فیروز آبادی، ۱۳۸۴: ۴۵). فرانسیس فوکویاما در مقاله «آمریکا؛ در حال زوال؛ منابع ناکارایی سیاسی» در فارین افرز، فرایندهای منتهی به زوال دموکراسی آمریکا را تبیین کرده است. نحوه توزیع قدرت، قضایی شدن تصمیم‌گیری‌های اساسی و وتو کراسی، برخی از عواملی هستند که فوکویاما بر آنها تاکید کرده است. او می‌نویسد:

دموکراسی لیبرال تقریباً همه جا با اقتصادهای بازار مرتبط است که برنده و بازنده می‌سازند و آنچه را که جیمز مدیسون استعداد متفاوت و نابرابر در دستیابی به دارایی خوانده است تقویت می‌کنند. این نوع نابرابری اقتصادی به خودی خود چیز نامطلوبی نیست و نوآوری و رشد را تحریک می‌کند. با این همه زمانی مشکل آفرین می‌شود که برندگان اقتصادی پی آن بر می‌آیند که ثروت خویش را به نفوذ سیاسی نابرابر تبدیل کنند؛ از طریق رشوه دادن به یک نماینده مجلس یا یک بوروکرات و تغییر قواعد نهادی به نفع خودشان — برای نمونه، از طریق سد کردن راه رقابت در بازارهای تحت سلطه شان. (Fukuyama: 2014:92).

عوامل و شاخصه های داخلی زوال سیاسی در امریکا (محمود دهقانی و دیگران) ۱۳۳

او توضیح می دهد که گروه های ذینفع و لابی ها چگونه اعضای کنگره را خریده و قوانین مطابق منافعشان را به تصویب می رسانند.. صنعت لابی گری به نمایندگان رشوه می دهد و بعداً آنچه را می خواهد از آنان می ستاند. هیچ حزب سیاسی انگیزه ای برای قطع منبع درآمد خود از محل پول گروه های ذینفع ندارد و گروه های ذینفع، نظامی نمی خواهند که در آن نتوان با پول نفوذ خرید.

جیمی کارتر، رئیس جمهور اسبق امریکا، در مقاله "یک رکورد بی رحمانه و غیرعادی" در نیویورک تایمز معتقد است که دموکراسی آمریکا به الیگارشی تبدیل شده است. او در نقد رای دادگاه عالی آمریکا در آوریل ۲۰۱۴ در خصوص حذف محدودیت ها برای کمک های مالی به کمپین های انتخاباتی گفت:

موضوع قدرت پول، تنها مختص به ریاست جمهوری نیست بلکه در مورد فرمانداران، سناتورها و نمایندگان کنگره نیز صدق می کند. مقام ها اعم از دموکرات و جمهوری خواه به این پول نامحدود به عنوان یک مزیت بزرگ برای خود نگاه می کنند. بنابراین اکنون ما شاهد براندازی کامل نظام سیاسی خود به عنوان یک بازپرداخت به رشوه دهندگان بزرگ هستیم؛ رشوه دهندگانی که گاهی حتی بعد از پایان انتخابات هم انتظار دریافت امتیاز داشته و آن را دریافت می کنند

کارتر معتقد است که این الیگارشی ناقض ده ماده از مواد اعلامیه ی جهانی حقوق بشر است. (Carter: 2014)

رونالد دورکین نظریه پرداز برجسته لیبرال در کتاب آیا دموکراسی در آمریکا ممکن است؟ نوشت:

کنگره ای که فقط ۷ درصد مردم به آن اعتماد دارند، کنگره نظام دموکراتیک نیست. شاید گفته شود که مردم می توانند در انتخابات بعدی نمایندگان کنونی را تغییر داده و نمایندگان مورد اعتمادشان را انتخاب کنند. اما واقعیت این است: اول- اکثریت مردم در چنین انتخاباتی شرکت نمی کنند. دوم- مردم مجبورند میان نامزدهای حزب دموکرات و جمهوری خواه یکی را انتخاب کنند. یعنی ساختار به گونه ای طراحی شده است که تا ابد قدرت سیاسی میان این دو حزب تقسیم خواهد شد و ده ها میلیون آمریکایی نمی توانند نماینده ای در نظام سیاسی داشته باشند. سوم- در فرایند همین انتخابات، لابی ها و گروه های ذینفوذ نقش تعیین کننده ای دارند. چهارم- روند نزولی اعتماد مردم به کنگره ای که به جای تأمین رضایت آنان و پیگیری منافع ملی آمریکا در خدمت منافع لابی ها، گروه های ذینفوذ و الیگارشی حاکم است، روز به روز کمتر خواهد شد.

با این همه شواهد و قرائن: آیا دموکراسی آمریکا به الیگارشی تبدیل نشده است؟
(دورکین، ۱۳۹۷: ۱۱۸)

ربکا ریفکین در مقاله "باور عمومی به کنگره دوباره سقوط می کند، به پایین ترین سطح تاریخی می رسد" می نویسد. اعتماد مردم آمریکا به کنگره از ۴۲ درصد در سال ۱۹۷۳ به ۷ درصد در سال ۲۰۱۴ کاهش یافته است تا سال ۲۰۰۹، ۱۳۵۰۰ گروه ذینفع و لابی با هزینه کردن ۵/۳ میلیارد دلار کنگره را تحت سلطه گرفته و کاملاً از اعتبار انداخته‌اند. او لابی اسلحه را مثال می زند و آن را لابی قدرتمند دیگری می خواند و می نویسد:

لابی طرفداران سلاح گرم طی چند دهه اخیر میلیاردها دلار صرف لابی گری کرده تا کنگره فروش سلاح را محدود نسازد. اتحادیه ملی سلاح گرم در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۲، میلیون ها دلار برای شکست اوپاما هزینه کرد. بر اساس تخمین ها میزان درآمد صنعت اسلحه و مهمات سازی در آمریکا سالانه ۶ میلیارد دلار است.
(RIFFKIN:2014)

پول مهم ترین نیروی محرک در روند دموکراتیک آمریکا است. این سیستم انتخاباتی زمانی انحرافی تر شده است که دادگاه عالی آمریکا در سال ۲۰۱۰ در حکمی اعلام کرده شرکت ها و سازمان ها مجازند دیدگاه سیاسی خاص خود را داشته باشند و با کمک های مالی بر آن تأکید کنند. هر چند کمک های مالی مستقیم به حزب ها و نامزدها محدود است اما در عوض، با توجه به صدور حکم دادگاه عالی آمریکا تعداد «کمیته های اقدام سیاسی» (PACs) بیشتر می شود که می توان پول نامحدودی در اختیار آن ها گذاشت. کمیته های اقدام سیاسی در اصل انجمن های بسیار قدرتمند پشتیبانی انتخاباتی هستند که در سال ۲۰۱۶ مجموعاً یک میلیارد و یکصد میلیون دلار سرمایه به رقابت های انتخابات ریاست جمهوری آمریکا تزریق کردند. سرمایه گذاران آن ها همیشه نمی خواهند شناخته شوند. اما نامزدهای محبوب آن ها و حزب هایی که با دریافت چنین پول هایی، غیرمستقیم، تحت حمایت شان هستند به خوبی می دانند چه کسی به آن ها کمک کرده است. نمایندگان که با کمک کمیته های اقدام سیاسی در انتخابات پیروز شده اند، از رنجاندن حامیان مالی شان جلوگیری و خودداری خواهند کرد.

در این مقاله تلاش شد با بهره گیری از نظریه نهادگرایی جامعه شناختی، مولفه ها و شاخصه هایی در ظهور و بروز افول سیاسی در محیط داخلی امریکا مورد شناسایی قرار گیرد. بر این اساس موفقیت نامزدهای ضد سیستم همچون ترامپ، بازتابی از نارضایتی

فزاینده مردمی نسبت به هنجارها و نهادهای لیبرال-دموکراسی و افزایش حمایت از تفاسیر استبدادی از دموکراسی است. تثبیت زدایی دموکراتیک، افزایش نابرابری و قدرت بی مهار لابی ها در ساخت و پرداخت قدرت سیاسی در امریکا منتج به ظهور فردی مانند ترامپ و پدیده ترامپیسیم در فضای سیاسی-اجتماعی امریکا گردیده است که خود نشانه ای از ستیز اجتماعی و محرکی برای افول سیاسی در آینده ایالات متحده خواهد بود.

۵. نتیجه گیری

دانشمندان علوم سیاسی تا دهه ۱۹۹۰ مسئله افول را در چارچوب جوامع دستخوش دگرگونی مورد بررسی قرار می دادند. ثبات و استمرار نظم سیاسی در لیبرال دموکراسی ها به عنوان امری مفروض، قطعی و مسلم در نظر گرفته می شد. اما با تشدید رقابت های سیاسی و قطبی شدن فضای سیاسی جامعه آمریکا مفروضه قبلی به سطح فرضیه تنزل یافت و علل و عوامل افول در ایالات متحده به تدریج مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در این مقاله تلاش شد با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی به این پرسش اصلی پاسخ داده شود که عوامل و شاخصه های داخلی زوال سیاسی در امریکا کدامند؟ یافته های این پژوهش بر اساس روش توصیفی-تحلیلی نشان می دهد که افول هنجارها و الگوهای رفتاری از جمله تثبیت زدایی دموکراتیک، افزایش نابرابری، پولی شدن سیاست، قدرت مضاعف شده لابی ها و ستیز اجتماعی ماحصل فضای سیاسی قطبی شده را می توان به عنوان عوامل و شاخصه های اصلی زوال سیاسی در محیط داخلی امریکا برشمرد. در واقع این مؤلفه ها، یکدیگر را تقویت و تکمیل می کنند و از تعامل پویای میان آنها، شاخصه های افول آمریکا ظهور می یابد.

مقاله حاضر سعی نمود مولفه های موثر در افول جایگاه ایالات متحده آمریکا را در ابعاد داخلی نشان دهد. نکته قابل توجه آن است که افول آمریکا به معنای تحلیل بخشی از انرژی و ظرفیت آن برای تدبیر و نظم دهی یکجانبه به امور جهانی و تأمین هزینه های هژمونی است و بنابراین نباید آن را معادل فروپاشی این کشور قلمداد کرد چنانکه دیگر هژمون های تاریخ روابط بین الملل نیز پس از افول الزاماً دچار فروپاشی نشده اند. کمتر از سه دهه پس از آنکه فوکویاما امکان وجود جهانی متفاوت از دنیای تحت سیطره لیبرال دموکراسی را در قالب بشارت پایان تاریخ با برتری بلامنازع لیبرال دموکراسی و اقتصاد بازار، منتفی دانست پژوهشگران و محققان علوم سیاسی هشدار می دهند که لیبرال دموکراسی اکنون نه فقط

نظامی ابدی نیست که شاخصه های زوال آن نیز نمایان شده است. در آمریکا به واسطه ساختار متمرکز قدرت، سوای اینکه رییس جمهور، جمهوری خواه یا دموکرات باشد تغییر محسوسی در سیاست ها و نقش های کانونی امپراطورمآبانه آمریکا اتفاق نیفتاده و اصول سیاست تجاری، پولی و امنیتی آمریکا در گذر سال های پس از جنگ جهانی دوم همگن و یک شکل بوده اند. پیروزی ترامپ در انتخابات سال ۲۰۱۶ جهان را با واقعیت جدید آمریکا روبرو کرد. اگر آمریکا تا پیش از این ابرقدرتی قابل پیش بینی برای رقبا و معتمدی قابل اعتماد برای شرکا و موئلین بود، امریکای ترامپ تبدیل به دلهره ای برای رقبا و متحدان شد. با شکست ترامپ در انتخابات سال ۲۰۲۰، تحلیلگران امریکایی نسبت به گستره و عمق ترامپسیسم و افزایش تحرکات راست افراطی در جامعه آمریکا هشدار می دهند و آن را یکی از شاخصه های افزایش قطبیت در آمریکا و زوال سیاسی تحلیل می کنند. قطبیت در حال رشد است و هیات حاکمه آمریکا و بروکراسی امریکایی نسخه ای برای تعدیل آن ندارد چون بر اساس آنچه فوکویاما در کتاب نظم و زوال سیاسی بر آن تصریح نموده است، بروکراسی، خود بخش مهمی از دلایل رشد آن است.

کتابنامه

- آهویی، مهدی؛ حسینی، دیاکو (۱۳۹۵)، افول هژمونی آمریکا؛ معنای انتقال قدرت در نظام جهانی و سیاست گذاری، فصلنامه مطالعات راهبردی سیاست گذاری عمومی، دوره ششم، شماره ۲۰
- استیگلنر ژوزف، (۱۳۹۵)، بهای نابرابری: جامعه دو قطبی و نابرابر چگونه آینده ما را به خطر می افکند؟ ترجمه محمد رضا فرزین، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی
- استیون لویتسکی و دانیل زیبلات (۱۴۰۰)، دموکراسی ها چگونه می میرند، ترجمه سیامک دل آرا و اعظم ورشوچی، چاپ اول، تهران، انتشارات کتاب پارسه
- پیرانی، شهره؛ سعیدی راد، آرش (۱۴۰۰)، افول سیاسی ایالات متحده آمریکا؛ زمینه ها و دلایل، فصلنامه مطالعات راهبردی آمریکا، دوره ۱، شماره چهارم
- خسروشاهین، هادی (۱۳۹۹)، علل و عوامل افول آمریکا در بنیان الگوی تعامل چندجانبه پویا، پژوهشنامه رسانه بین الملل، شماره ششم
- جهانگیری، سعید (۱۳۹۹)، واکاوی چگونگی افول هژمونی آمریکا در عرصه جهانی با تاکید بر ویروس کرونا، جستارهای سیاسی معاصر، سال یازدهم، شماره چهارم
- دوررکین، رونالد (۱۳۹۷) آیا دموکراسی در آمریکا ممکن است؟، ترجمه خشایار دیهیمی، چاپ اول، تهران: انتشارات مینوی خرد

عوامل و شاخصه های داخلی زوال سیاسی در امریکا (محمود دهقانی و دیگران) ۱۳۷

- راولز جان (۱۳۹۵)، قانون مردمان، ترجمه جعفر محسنی، چاپ اول، تهران: نشر ققنوس
- زارعی، آرمان (۱۳۹۲)، نهادگرایی جدید جامعه شناختی؛ رهیافتی برای تحلیل ثبات و تغییر، روش شناسی علوم انسانی، سال ۱۹، شماره ۷۷
- سیف زاده، سید حسین (۱۳۸۱)، نظریه پردازی در روابط بین الملل: مبانی و قالبهای فکری، تهران: چاپ سوم، انتشارات سمت
- فوکویاما، فرانسیس (۱۳۹۶)، نظم و زوال سیاسی، ترجمه رحمان قهرمانپور، چاپ اول، تهران: انتشارات روزنه.
- فیروز آبادی، سید احمد (۱۳۸۴)، نقد و معرفی کتاب بولینگ یکنفره: فروپاشی و احیای مجدد اجتماع آمریکایی، مجله جامعه شناسی ایران. دوره ششم شماره ۲
- یاشا مونک، (۱۴۰۱)، مردم علیه دموکراسی، ترجمه امیر میرحاج، چاپ اول، تهران: نشر کتاب پارسه

- Carter Jimmy (2014) "A Cruel and Unusual Record" Available at: <https://www.nytimes.com/2012/06/25/opinion/americas-shameful-human-rights-record.html>
- Dujin Anne (2018) "Karl Marx fait son come-back aux Etats-Unis" Available at: https://www.lemonde.fr/idees/article/2018/04/19/karl-marx-fait-son-come-back-aux-etats-unis_5287668_3232.html...
- Ganji Akbar (2015) "The Transformation of American Democracy to Oligarchy" Available at: https://www.huffpost.com/entry/the-transformation-of-ame_b_7945040
- Fukuyama Francis, (2021), "Rotten to the Core? How America's Political Decay accelerated During the Trump Era", Available at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2021-01-18/rotten-core>
- Fukuyama Francis (2014) "America in Decay :The Sources of Political Dysfunction" Available at: <https://www.foreignaffairs.com/united-states/america-decay>
- Haass Richard (2014) "Foreign Policy Begins at Home: The Case for Putting America's House in Order" Basic Books Publisher
- Hochschild Arlie Russell (2020) "How the White Working Class Is Being Destroyed" Available at: <https://www.nytimes.com/2020/03/17/books/review/deaths-of-despair-and-the-future-of-capitalism-anne-case-angus-deaton.html>
- Ingraham, Patricia w, Resn Bloom David (1990), "Political Foundation of the America Federal Service: Rebuilding a Crumbling Base, Public Administration Review 50"
- Isaac Jeffrey (2021) "Putting Liberal Democracy First Has Never Been More Important Available at: <https://publicseminar.org/essays/putting-liberal-democracy-first-has-never-been-more-important/> may
- Kane Chris (2021) Critical Theory and the Critique of Capitalism. Available at: <https://guilfordjournals.com/doi/10.1521/siso.2021.85.2.20>

- Kazin Michael (1995) "The Agony and Romance of the American Left" Vol. 100, No. 5 Published By: Oxford University Press
- Mansbach, Richard W. and Rafferty Kirsten L., (2008), Introduction to Global Politics, New York: Routledge
- Mounk Yascha (2016) "The People vs Democracy; Why our Freedom are in Danger and How to Save It" Harvard university press
- Nye Joseph (2014) "Putin's Rules of Attraction" Available at: <https://www.project-syndicate.org/commentary/putin-soft-power-declining-by-joseph-s--nye-2014-12?barrier=accesspaylog>
- RIFFKIN REBECCA (2014) "Public Faith in Congress Falls Again, Hits Historic Low" Available at: <https://news.gallup.com/poll/171710/public-faith-congress-falls-again-hits-historic-low.aspx> JUNE 19, 2014
- Sawhill Isabel ,2018 the Forgotten Americans: an Economic Agenda for a Divided Nation, Yale University Press
- Stefan Foa Roberto Moun Yascha (2017) "The Signs of Deconsolidation" Available at <https://www.journalofdemocracy.org>
- Taub Amanda (2016) "How Stable Are Democracies? 'Warning Signs Are Flashing Red'" Available at: <https://www.nytimes.com/2016/11/29/world/americas/western-liberal-democracy.html>